

3 Novembre, 2016

AVUI DIJOUS 3 de novembre es presenta a l'hotel 1898 de Barcelona – antiga seu de la Compañía de Tabacos de Filipinas, per als qui no tinguin una mica de memòria – el llibre *Virutas de color. Notas de arte* (Debolsillo, 2016) de l'historiador de l'art valencià **J. F. Yvars**. Si m'atreveixo a parlar-ne és per què llibres com aquest, al nostre país, són del

través de la cultura sensible se alcanza esa vida plena en la que los humanistas aventuraban la posibilidad de la experiencia estética», com diu ell mateix a l'«Epílogo a modo de prólogo» de *Buenas maneras. Arte y artistas del s. XX* (Debolsillo, 2011).

Els qui hem tingut el goig –i el privilegi, no cal dir-ho– de freqüentar-lo amb assiduitat,

adreçat a un hipotètic interlocutor que podria tenir davant seu, tots els seus textos, pròlegs i articles copsen d'entrada l'atenció de qualsevol lector mitjanament cultivat.

No és que sàpiga de què parla, sinó que sempre té coses molt concretes i precises per dir-nos, i dir-nos-les d'una determinada manera: planteja preguntes, desvetlla processos i revela sentits. Això ho veiem en els seus articles de *La Vanguardia*: tota una pàgina sencera a l'entorn d'una exposició, un artista o un llibre. Per bé que ell no s'està de repetir, amb mal dissimulada coqueteria, que són «una suerte de escritura acumulativa y transversal que funde, a menudo indiscriminadamente, información e imaginación», cadascun d'aquests articles és tota una lliçó: de «buenas maneras», sí, però encara més sobre com fer de la contemplació i la interpretació de l'art una de les experiències més radicalment enriquidores. Em deia en una trobada recent: «Poden agradar més o menys els meus textos, però tots són textos viscuts».

Qui és, però, aquest personatge de presen-

cia tan intermitent entre nosaltres? Algú que es passeja per la tradició hermenèutica occidental com per casa seva. Viu a cavall de Londres i Barcelona, amb esporàdiques estades a València, i amb tot no sembla ser d'enlloc ni encara menys del seu temps. Més aviat me l'afiguro com un supervivent d'aquella burgesia culta de l'imperi austrohongarès: una figura que no desentonaria en cap tertúlia il·lustrada. De fet, m'ho ha dit més d'un cop: «Sóc un outsider altiu, però outsider al capdavant». Des d'aquesta condició marginal, no en tingueu cap dubte, és una de les persones que més ens han ensenyat a mirar. Prou que insisteix: «Es neix amb la capacitat de veure, però a mirar s'aprèn». Ara penso en les recents exposicions de **Jau-me Mercadé i Ràfols-Casamada** a la Fundació Vila Casas, i és evident que hi ha pocs comissaris tan eficaços com ell a l'hora de reivindicar certs artistes incomprensiblement oblidats. Encara que no li agradin certes efusions, avui no em sé estar de dir-li: que per molts anys puguem gaudir del teu mestratge, *mister Yvars*!

BULEVAR

ÀLEX
SUSANNA

J. F. Yvars, el gran hermeneuta

tot excepcionals, i més encara quan resulta que són la darrera baula d'una cadena amb més de deu títols on s'hi combinen assajos i articles. Excepcionals per la barreja de saviesa i perspicàcia analítica que traspuen totes les seves pàgines. Coneixement, passió i capacitat divulgativa, «inspiradas por el conocimiento de que sólo mediante el arte y a

ho notem de seguida: quan el llegim l'estem sentint, i aquest és un do a l'abast de molt pocs. Escriure com es parla, però també parlar com s'escriu. Aquesta docta i vivaç oralitat sacseja i revoluciona tot el que el nostre personatge escriu (encara a mà) o dicta. Amb un estil ara directe, adés digressiu, però sempre d'alt voltatge intel·lectual i